Uroczysta gala wręczenia Nagród Honorowych Prezesa IPN „Świadek Historii” – Poznań, 7 grudnia 2018

IX edycja nagrody „Świadek Historii”

Nagrody Honorowe Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej „Świadek Historii” zostały przyznane w Poznaniu po raz dziewiąty. Laureatami zostali: Przemysław Bartkowiak, ks. Roman Dworacki, Zdzisław Kościański i Tomasz Łęcki. Nagrody wręczył osobiście Prezes IPN dr Jarosław Szarek.

Nagroda została ustanowiona przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w 2009 r. Przyznawana jest raz w roku polskim oraz zagranicznym stowarzyszeniom, instytucjom, organizacjom społecznym i osobom fizycznym za szczególnie aktywny udział w upamiętnianiu historii Narodu Polskiego w latach 1939–1989 oraz wspierającym pion edukacyjny IPN w realizacji ustawowej działalności. Może być także przyznana pośmiertnie. Nagrodę przyznaje Kapituła, której przewodniczy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej. W dotychczasowych ośmiu edycjach nagrody w Poznaniu wyróżnieni zostali m.in.: Światowy Związek Żołnierzy AK Okręg Wielkopolska, Związek Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego Oddział Wielkopolska, Janusz Pałubicki, ks. Jarosław Wąsowicz, Henryk Krystek, prof. Olgierd Baehr, Jacek Kubiak, Anna Piasek-Bosacka, Rafał Pogrzebny, gen. Jan Podhorski, mjr Ludwik Misiek, kpt. Maria Krzyżańska, Barbara Miczko-Malcher.

Uroczystości towarzyszył spektakl „Głosy”, który oparty jest na dziele prawie

zapomnianego poety, prozaika, filozofa, historyka i publicysty Bohdana Urbankowskiego. Utwór jest poetyckim zapisem rzeczywistości obozów koncentracyjnych Buchenwaldu i Auschwitz, gdzie każdy niemal wiersz to inna postać – głos w przestrzeni – mówiący własnym, często bardzo indywidualnym językiem, opisujący wydarzenia, legendy obozowe, codzienność – tak bardzo subiektywnie, że nieraz to samo wydarzenie nabiera zupełnie innego wymiaru. Urbankowski posługuje się swobodnie konwencjami i stylami stając się tym bardziej wiarygodny, tworząc praktycznie zapis dokumentalny. „Głosy" oparte są na wspomnieniach więźniów, na prawdziwych wydarzeniach – nie ma w nich nic nadto. Tym bardziej są wstrząsające i ważne. Spektakl jest nietypowy. Aktorzy stali się w nim głosem – i głos ten pozostaje ostatnim przekazem z lagru – tych, których pochłonął piec krematorium i tych, którzy przeżyli piekło – ale już tylko głosem są w stanie zaświadczyć o tamtej rzeczywistości. Będą tam ludzie święci i nikczemni, oprawcy i ofiary, bohaterowie najwyższej miary i mali zjadacze chleba chcący tylko i aż przetrwać. Usłyszymy, co dodało im sił, a co odebrało ostatnią nadzieję. W spektaklu usłyszymy głosy najbardziej utalentowanych polskich aktorów, m.in. Michała Żebrowskiego, Jerzego Zelnika, Marii Pakulnis, Wojciecha Malajkata, Piotra Machalicy, Rafała Królikowskiego. Spektakl jest projektem autorskim Maryli Ścibor Marchockiej.

Fot. Bartosz Kochański